

**SCOOTING ALONG IN MY
GRAMMA-MOBILE**
An Analysis of the Shabbos Scooter

Source Materials
Rabbi Efrem Goldberg
reg@brsweb.org

משום בנין ובחירה חזן ככה אין נפקותא בזה דלפי כללים כה"ג חשיב בונה.

והנה אמרו שבת מ"ז א' דקנה של סידרין לא יחזיר ואם חזרו פטור אבל אסור, ולכאורה חזן קנה של סידרין דומיה דמנורה דרש"א דאיירי בחקק ואפי"ה בקנה סידרין פטור, ונעמח דמנורה עיקר השימוש במורכבת ופירוקה אינו בשביל השימוש אלא לסיבה אחרת, אבל קנה של סידרין יש לו צד השימוש דמקום נמוך אין ראוי קנה ארוך ומקום גבוה אין ראוי קנה קצר וכל כך כשמאריכו לפי שעה אף שהקנה חשיב כהעמיד כלי ע"ג כלי כדי להגיע למקום גבוה ולא נחית עליה שם קנה ארוך, אבל מדברי הרמב"ן וברייתא"ה נראה דאורחא דמלחא נקט דקני מנורה חוקקין וקנה סידרין כיון דנריך לפורקו חמיד אינו חוקקו כחוקק, אבל כל שהקנה חייב חטאת, וכן מוכח מהא דמטה של ערסאים דלע"ג דעומדה לפורקה מ"מ אש חקק חייב חטאת.

ובפתיחת החשמל שמכניסים בורס בהמועין חשיב לעולם חקק דאף אח"ל דקנה של סידרין אף חקק אינו אלא מדרבנן, היינו דוקא בהרכבה של צד גשמים שאפשר להשכן בשנים משחפין בפעולה אחת אין החקקה מכרעתו לגשם אחד כל שפירוקו נמוך לטיה של הנומך, אבל חיקון אורב להגשם ונעשה ע"י זה שימוש, ודאי חשיב בונה, ואף אם השימוש הוא לשעות מיוחדות ואח"כ פוסקו, דכפסקיה הוא מכלן ולהבא והאורה הראשונה אינה בה פירוד מן הגשם, וכש"כ אם גם בקנה של סידרין חייב כשחקק דבכא חייב לע"ג דפירוקו לאחר שעה, ואחרי שהדלקה הוא בנין הכיניו הוא סותר.

והא דכחו ע"ג והמ"א ס"ה ש"ג דמוטר להקוט את כוסיו הכלי כיון שעומד לסגור ולפתוח, היינו דוקא בכוסיו שאין סחימה הכלי בנין אלא שימוש דכלי סחוס לעולם אינו כלי, וכל ענין הכלי הוא לייחוס פתוח ולשמש בו, ולכסותו שלא בשעת שימוש, וכל כך אין הכיסוי וכלי כמד אלא שני גשמים משחפנים בשימוש, אבל הרכבה דדרושה לשימוש כמו קנה סידרין, ומטה של ערסאים, וזרם החשמל, אף חיקון לשעה חשיב בונה.

וכן המתלמד השחוח סבין של שחיטה בהעמיד את הסבין לשועב בו, חשיב שבדעתו לפוגמו חיקף אחר שחיטה מ"מ חשיב בונה דבנין לשעה חשיב בונה. [א"י. ובי"ע מחכמים בס"ה קר"ו לס"ה ש"ג].

כתב הח"א כלל מ"ד ס"ט, דבערך את השעון חייב חטאת משום חיקון מנה, ויליף לה מהא דאמרו עירובין ק"ג א' דמשלשל מלמטה וכורך מלמעלה יש בו חיוב חטאת, והנה החס כדריכה חשיב בונה משום שמינתו לעולם ואף אם כדריכה השיבא כרפוי מ"מ כיון דמבטל לי וכן דרך עשייתו חשיב מכה בפטיש או בונה, אבל הכא בערך את השעון עשוי להחפרק וגם אין כאן חיבור פרקים כלל, אלא הכא ע"י עריכתו יולר כח חדש בהמסובב שידחוק על האופנים שינועו כולם, והעמדתו על חכונה זו הוא בונה או מכה בפטיש.

ט) כתב הר"מ פ"ע ה"ו דהמחיק את המחכת או המחמס עד שהעשה גמלה כ"ז חולדה מבשל, ובפ"י ה"א כ' דהמחמס את הברזל כדי לגרפו בזים כ"ז חולדה מצטיר, וראה דהכוונה בכלן משנה את שרש המלחכה, דאם מחיק או עושה גמלה ורולה בגמלתו בנין שרולה לעשות מקשה וכשהוא גמלה הוא רך לרקעו ולהשקיע בו צורה אז מלאכתו נקבעת לחולדה מבשל, ואין כאן מצטיר, ובש"ן לזינו לרכבו רק לגרפו ומלגנו בשביל לגרפו אז אין כאן ביטול חלה מצטיר, וברזל דנקיט הוא לזוגמח וה"ה שאר מחכת אם שייך בהם צירוף, אבל הרבה מן המחכת נחבין ואינם נעשים גמלה.

ודעת הראב"ד שם דלעולם מחמס ברזל, משום מבשל ולא משום מצטיר.

ויש לעי' בחינו מביין לה לגרף ולה לרכך אם יש בו משום מבשל ואחרי שקשה לעמוד על דעת הר"מ בזה ודעה הראב"ד דאף במחמס לגרף יש בו משום מבשל, לעולם אסור לחמס את הברזל משום מבשל, ונראה דכל שנעשה יד כולדה יש בו משום מבשל, אע"ג דלענין חיוב לריך שיבשל כמ"ד מ"מ איסורא איבה כל דעשה יד סולדה, ואפשר דאסור מה"מ כעין חלי שיעור, ואם כבר הוא מלובן ומשליכו לאור להוסיף ליבואו לעולם יש בו משום ביטול, דאפי' לדעה הפוסקים בשו"ע ס"ה ש"ה דלאחר שהבשל כמ"ד אין בו משום ביטול הכא אין לנו שיעור דהחם חזי לאכילה כביטול במכ"ד אבל הכא אין לנו שיעור עד שנעשה גמלה או שניתך יש בו משום ביטול, וכן לא שייך במחכת אין ביטול אחר ביטול, והמחמס את הברזל אין נפקותא בין אם נחמסם כבר בזמן מן הזמנים אם לא, דלא דמי לאוכל דלפי' אם נלטנן פעולה הריבוך נשאר בו ומח"ע ס"ל להפוסקים דכלה יש ביטול אחר ביטול ואפי' להפוסקים. וגם בלה אין ביטול אחר ביטול הכא במחכת מודים, דס"ל להני פוסקים דמים מבושלין ג"כ חוקקין ממים חיים אבל הכא במחכת הוא שבה לעצב הראשון לגמרי.

מן האמור נלמד דהמדליק נר בהשמה בשבת, יש בו משום מחמס את הברזל שיש בו משום מבשל אלא דכוי פ"ר דלא יוחא לי מ"מ אסור, ואפשר דהחומס נורך בו להכבדת הזרם והשיב יוחא לי, ומיחו כל זה אם מקלת מן החוט מגיע ליד כולדה.

ולענין מצטיר אם מקלת מן החוט נעשה גמלה אפשר דיש בו משום מצטיר לדעה הר"מ, מיקו' אם אין נעשה גמלה אף שניגזלי אור נחזין מן החוט זה אחר זה בתמידות אין זה מצטיר, אלא יש בו משום שבות שאין מויליין האור מן האצנים וכיו"ב.

ערך יש בזה משום חיקון מנה כיון שמעמידו על חכונה לזרם את זרם החשמל בתמידות, וקרוי בדבר דזה בונה מה"מ, כעושה כלי, וכש"כ כאן שכל החוטיין מחוברין לבית וה"ל ככונה בתחומר ואין כאן משום אין בנין בכלים אלא דינו כמחבר דיש בו

B. Construction — The Chazon Ish (OH 50,9) maintains that completing an electric circuit falls under the category of construction (boneh).

This is a case of completing a utensil, since he is causing it to fulfill its quality of conduction in a permanent manner. It seems probable that this falls under the category of construction, the same as one who makes a utensil. This case is even more (like construction than making a utensil), as the wires are connected to the house, so that it is similar to a case of attached construction¹.... Completing a circuit, whereby current enters the wires, is always considered a case of a "firm" connection²... (as) the granting of form to a body, through which it becomes usable, is definitely considered construction. (This is true) even if the use is for a specific time, after which it ceases, as the cessation is a new state, and the original form is not by itself separable from the body. Since turning it on is construction, breaking it is destruction.

Waldenberg R. ② אר 3 פ' א' ס' (1:1)

יסודה של ההלכה והסברה מקורה בגמ' שבת ד' פ"א ע"ב וברשי. ועיין גם בתפ"י בכלכלת שבת בכללי מוקצה עיי"ש. [ועיין מה שמעורר בדברי רש"י המהר"צ חיות שם ובחידושו למגילה ד' ג' ע"ב עיי"ש].

למדנו מהאמור דהותרה איסור טלטול מוקצה משום כבוד הבריות שלא יתבוז האדם מגרמת אי הטלטול בעיני עצמו ובעיני הבריות באיזה דרך שהוא. וא"כ לפי"ו הרי נדמה דאין לך כבוד הבריות גדול מזה. כמניעת בושה ובזיון מהתירוש מאי שמעו לקול המדברים אליה. דאין לתאר גדול החרפה ובושת הפנים אי הנעימות הנגרמת לו מדי בואו בין אנשים ובהכ"נ והא בודד לו. אינו מקשיב להנעשה. ולא יכול להשיב למה ששואלים אותו. באופן שאיכא בזה משום כבוד הבריות יותר מהנדיונים האמורים, ועוד זאת, בבשתו זאת מעורב גם צער רב על ביטול תפלה בצבור ושמיעת קה"ת ואישיך וקדושה ובכדומה בביטול קיום חבילות מצות קלות וחמורות, ולכן שפיר יש להתיר טלטול מוקצה משום כבוד הבריות גדול כזה ולהתיר לחרש לשאת בשבת מכות'החרשים.

[עבור זה לבד שיוכל לקיים מצות קה"ת ויתר המצות אין פשוט להתיר טלטול, מוקצה דהרי מצינו גבי מצות שופר ועוד מצות החכמים העמידו דבריהם בשב ואל תעשה במקום עשה ולא התירו טלטול האבנים בנפל עליהו הגל, וכן לא עליה לאילן או לשוט ע"פ המים וכו' כדי להביאו. ואע"פ שבנידונו אם לא יתירו לו יתבטל עולמית משמיעת קה"ת בשבתות, מי"מ נדמה דלא מצינו שיתלקו בכך].

③

ג) בשריץ אריה סי' שייב סע"א א' פסקינון. משום כבוד הבריות התירו לטלטל אבנים לקנח ואפי' להעלותם לגג עמו דהוי טירחא יתירא מותר. והלבוש בסע"א א' מסביר טעמו של דבר: מפני שכבר ידעת שגדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבותרת שהיא לאו דלא תוכל להתעלם דכתיב והתעלמת מהם ודרשו בו פעמים שאתה מתעלם כגון זקן ואינו לפי כבודו. והכא נמי טלטול דרבנן דאסמכות רבנן אלאו דלא תסור במקום כבוד הבריות נדחה לפיכך התירו חז"ל לטלטל אבנים בשבת לקנח בהם שהוא כבוד הבריות בכך וכו'.

כל הגיל כתבתי לשם בירור בעלמא בכדי לדעת אם יש בהפעלה גם משום איסורים הנזכרים, אבל גם אם יתברר ונגיח שאין בהפעלה לא משום הא ולא משום דא, בכל זאת לפנינו עוד שני איסורים המורים הנזכרים באיסורי דאורייתא שניל שעוברים בהפעלת מכות'החרשים בשבת והם:

1) איסור מתקן מנא. דבפתחת הפתוח ועשיית החיבור בין החשמל שבבטריה לבין הממברנה הוא מניס רוח חיים ורמי בכל חלקי המכונה אשר מקודם לכך נושבה כגוף מת שכל רוח אין בה ומכשיר בכך את המכונה שתואר ראוייה למילוי תפקידה וא"כ אם מצינו גבי הערכת שערך בשבת שחרבת מהפוס' איסורים זה מדינא ולכמה מהם גונע הרבר באיסור תורה משום מתקן מנא עיין אריה סי' של"ח סע"ג' ובשערי

תשובה סק"ב ובמשנה ברורה ס"ט ט"ו, וכן במ"ב בס"י רנ"ב סק"ג עיי"ש. מכש"כ שיש לאסור הפעלת הורם משום גמר כלי ומתקן מנא כי נוסף לעצם עשיית החיבור כשלעצמו, הרי היה חסר עד כה בגוף של המכונה הדבר התי הנושא אותה. היינו הורם החשמלי, ולכן אין לך גמר ותיוקן כלי גדול מזה, וא"כ הרי זה בכלל מה שפסק הרמב"ם בפכ"ג מה' שבת הי"ד שהמתקן כלי באיזה דבר שיתקן חייב (עמ"ש בדומה לזה וביתר אריכות והסברה. בספרי שו"ת ציץ אליעזר ח"ג סי' ט"ז פרקים ו' ה' בדיוני שם על אודות הרדיו עיי"ש).

2) דעת החזון אי"ש בספרו על הל' שבת סי' ג' סק"ט (מובא גם בספרי שם, ובתוספת מכתב שהגאון בעל חזון אי"ש כתב בקשר לכך) דבהדלקת חשמל איכא משום חיוב בונה ובכיבוי איכא משום חיוב סותר מפני שבהדלקת הוא מניס רוח חיים בתפץ ובסגירה הוא סותר זה, ובכ"ג אפילו בכלים חשיב בונה. עיי"ש ביתר אריכות. וא"כ לפי זה אותו הדבר חייבים גם בהפעלת מכות'החרשים וכן בהפסקת ההפעלה. דגם כאן אותו הדבר בזה כמו במאור החשמל, בהפעלה הוא מניס רוח חיים בתפץ ובסגירה הוא סותר. לכן מכל הדין נראה דאין להתיר הפעלת מכות'החרשים או סגירתה ביום השבת גופא.

נשאר לנו איפוא לדון בקשר לשאלה השניה אם מותר לשאתה כשהיא מופעלת מע"ש ותשאר כך בפעולתה עד מוצע"ש, אשר למעשה כפי שכתב כת"ר זאת היא בעצם השאלה העיקרית של הנידון באשר השואל בעצמו. מוכן לשאתה בשבת באופן כזה אם יתירו לה.

ולזה הנני להעתיק לכת"ר בוח מה שהשבתי בקשר לכך לפני זמן מה לרב אחד שכבר פנה אלי בשאלה זאת. אלה הדברים שהשבתי ככתבם וכלשונם.

The Shulchan Aruch (OH 312,1) rules: It is permitted to transport stones (which are *muktza*) in order to wipe oneself, because of (the principle of) human dignity (*kvod habriot*). It is permitted even to carry them to the roof, which constitutes excessive work. The *Lvush* (ibid., 1) explains the reason: "As you know, human dignity is so important that it suspends even a negative commandment of the Torah, namely the injunction 'You may not ignore'.... Here too, transporting (*muktza*) is a rabbinic prohibition... and is suspended when in conflict with human dignity. Therefore, the Sages permitted transporting stones on Shabbat in order to wipe with them, as this serves the purpose of human dignity." The source and explanation of this law is found in the Talmud (Shab. 81) and Rashi (ad.loc.); cf. *Tiferet Yisrael, Kalkelet HaShabbat, Muktzah*. We see from the above that the prohibition of *muktza* is suspended when in conflict with the principle of human dignity, and a man need not be disgraced in his own eyes and in the eyes of others in any manner whatsoever by the necessity to refrain from transporting some object. Accordingly, it would appear that there is no greater case for the preservation of human dignity than the prevention of the disgrace and shame that would result from a deaf man's inability to hear those who wish to speak to him. It is difficult to describe the enormity of the humiliation, shame, and discomfort he would experience mingling with people and attending the synagogue, unable to hear or answer others, isolated by his condition. This is a greater infringement of human dignity than the cases mentioned above. Furthermore, his shame includes great mental anguish due to his inability to participate in public prayers and hear the reading of the Torah, as well as many other *mitzvot*. Therefore, it is clearly permissible to transport *muktza* in order to preserve human dignity of this high a degree. The deaf may therefore wear a hearing aid on

The Gemara cites the end of the Mishnah and analyzes it: AND WE MAY MAKE A PARTITION, etc. [in the path of the fire with all kinds of vessels, whether full or empty... R' Yose prohibits doing so with new earthenware vessels filled with water because they cannot withstand the fire and they burst and extinguish the fire].

The Gemara sets forth the basis of the dispute and presents a challenge to it from a Baraisa:

Is this to say that the Rabbis (R' Shimon ben Nannas) hold that causing extinguishment is permitted, whereas R' Yose holds that causing extinguishment is prohibited? But we have heard the reverse from them! For it was taught in a Baraisa: ONE MAY MAKE A PARTITION in the path of the fire WITH EMPTY VESSELS, AND WITH FULL ONES THAT ARE NOT PRONE TO BREAK when exposed to fire. AND THESE ARE THE FULL ONES THAT ARE NOT PRONE TO BREAK: METAL VESSELS. R' YOSE SAYS: EVEN THE earthenware VESSELS OF Kfar Shichin and of Kfar Chananyah are not prone to break. In this Baraisa, both the Rabbis (the Tanna Kamma) and R' Yose agree that it is prohibited to cause extinguishment. However, in a reversal of their positions in the Mishnah, R' Yose is more lenient than the Rabbis in this regard, allowing the use of even certain earthenware vessels! - ? -

The Gemara notes a possible solution and rejects it: And if you will say that we should reverse their positions in our Mishnah, i.e. revise the Mishnah so that R' Yose is the one who permits the use of all vessels while the Rabbis are the ones who forbid using new earthenware, and then explain that when R' Yose in the Baraisa argues that the earthenware vessels of Kfar Shichin and Kfar Chananyah should also be permitted, he says this only according to the position of [the Rabbis], for he himself permits the use of all vessels - this cannot be, as the Gemara will now explain. For can you indeed reverse the opinions recorded in [the Mishnah]? But Rabbah bar Tachlifa has said in the name of Rav: Who is the Tanna who holds that causing extinguishment is prohibited? R' Yose. Thus, it is clear that the opinions in our Mishnah are correct as stated.

The Rabbis taught in a Baraisa: If [A PERSON] FANNED [THE FIRE] AND THE WIND FANNED IT at the same time, the law is as follows: IF THERE WAS SUFFICIENT force IN [THE PERSON'S] FANNING TO SET [THE FIRE] ABLAZE, HE IS LIABLE, BUT IF NOT, HE IS NOT LIABLE.

The second clause of this Baraisa teaches that if the blaze was created only through a combination of the person's efforts and the wind (not through the person alone), the person is exempt. The Gemara questions this ruling:

Let it be like one who winnows on the Sabbath and the wind assists him by blowing away the chaff. One who winnows on the Sabbath is liable for desecrating the Sabbath even though his action was assisted by the wind. So here too, the one who fanned the fire into a blaze, although he required the wind's assistance, should be liable for ensuing damage. - ? -

The Gemara answers: What case are we dealing with here? Where he fanned [the fire] from one side, and the wind fanned it from another side.

Another answer: The Baraisa refers to a case where he was fanning [the fire] together with a normal wind, but the wind then changed and fanned it with the force of an abnormal wind.

A third answer: R' Zeira said: The Baraisa refers to a case where he was just warming (i.e. breathing on) [the fire], and was not blowing on it.

A fourth answer: Rav Ashi said: When do we say that one who winnows and the wind assists him by blowing away the chaff is liable for his actions?

Those words apply only with respect to the Sabbath, where the Torah prohibited purposeful labor. But here, in the case of damages, it is classified as a mere act of causation, and one who performs an act of causation is exempt with respect to damages.

SHULCHAN ARUCH (6) שולחן ערוך א"ח (א"ב כ"ד)

כב שתבה שאחזו בה האור, יכול לפרס (נג) עור של גדי מצדה האחר שלא תשרף, ועושים מחצה בכל הכלים להפסיק בין הדלקה, האפלו כלי-חרט הדשים מלאים מים *שודאי יתבקעו כשתגיע להם הדלקה, *דגרים כבוי מתר הגה במקום פסיקא (מרדכי פרק כ"ב):

 From: Joel Goldberg <joel@jacada.com>
 Date: Tue, 18 Apr 2000 09:40:15 -0200
 Subject: Grama-aparat's electric wheelchair

David (and Tamar) Hojda <hojda@netvision.net.il> asked:
 > A) What proof do we have that Rav Shelomo Zalman supported the use of
 > the grama-switch appliances and what do we know as to the limitations he
 > would have put on who would be eligible to use them and under what
 > conditions, specifically regarding the electric wheelchair?//

I have personal knowledge of this, as my wife is the woman in question in one of Rav Auerbach's rulings. When she was in Israel in 1988-89 her wheelchair was converted by Machon Tzomet to the grama system. Rav Auerbach explicitly approved my wife's use of this chair in shabbat. However, he also refused to have his approval posted on the chair.

Hanoch Teller, in his book "From Jerusalem his Word" relates this story, but gets the last detail wrong. Teller writes, incorrectly, that R' Auerbach did give his agreement to post his approval on the chair. I know that my wife is the subject of the the story, because after R' Auerbach was niftar, Hanoch Teller called my mother-in-law to ask her for the details. My mother-in-law referred HT to my wife, but Teller did not call her, presumably because he had limited time to get the book together.

The reason Hanoch Teller knew about the story is that he was one of my wife's teachers in seminary that academic year of 88-89. The chair itself we donated back to Tzomet sometime before we left Bayit Vegan in 1995. On the back of the chair was posted a "generic" psak of its permissibility for shabbat use.

So, yes R' Auerbach gave his approval, but he also refused to publicise it, which has had the effect of allowing others to claim that his approval was withheld. I have no information as to why R' Auerbach withheld his permission to publicise his approval.

Finally, R' Auerbach was very helpful to us when we had a number of questions concerning how to fit the halachot of married life with my wife's severe physical limitations.

Joel Goldberg
 Beit Shemesh.

 From: Akiva Atwood <atwood@netvision.net.il>
 Date: Tue, 18 Apr 2000 09:23:40 -0200
 Subject: RE: Grama-aparat's electric wheelchair

From: Russell Hendel <rhendel@saber.towson.edu>
Date: Mon, 24 Apr 2000 21:47:47 -0400 (EDT)
Subject: Re: From: and From: Rabbi Zalman Auerbach, Mat

David and Tamar Hojda in Volume 32 Number 10 comment on a Newspaper article which in turn comments on the electric wheelchair developed by Zomet to aid crippled people get around on Shabbath. Specifically these specially designed wheelchairs receive their legitimacy for use on Shabbath by combining the concepts that people should "be treated with honor" with the concepts of indirect causation.

The technical details may be found in "Crossroads-Vol 2" and in a pamphlet by Prof Zev Lew. Zomet produces an annual volume on its activities called CROSSROADS. The article discusses ALL issues--including the Rabbinic issue of "creating a scent", "creating Nolad", "is anything allowed on Sabbath because of indirect causation"

David also raises the issue of how we know what Gedolim actually said (since this newspaper article claims that Rabbi Auerbach did not give the heter which was used).

Well one way of knowing what Gedolim said is to hear personal accounts.

I recently heard the Director of Zomet, Ezra, speak in Baltimore. He told how he first met Rabbi Zalman Auerbach. A person in Rabbi Auerbach's neighborhood came to shule every day but Shabbath. When Rabbi Auerbach asked why not he was told that the person was crippled and could not use his wheelchair on Shabbath. So Rabbi Auerbach called Ezra at Zomet and asked if anything could be done to help this person, Zomet and Rabbi Auerbach worked till they came up with a wheelchair that was both halachically and technologically feasible. Ezra emphasized that this was the first time he met Rabbi Auerbach and he was very impressed with his piety and concern for his fellowman.

I hope this partially answers David's question.

Russell Jay Hendel; PhD ASA; rhendel@towson.edu
Moderator Rashi is Simple
<http://www.sheva.org/rashi>
Surfing the Talmudic Seas

From: Robert A. Book <rbook@uchicago.edu>
Date: Mon, 17 Apr 2000 02:26:31 -0500 (CDT)
Subject: Re: From: and From: Rabbi Zalman Auerbach, Mat

- > From: Chaim Maten <chaimm@infolink.net.il>
- > Not a one single person has stated _where_ this "well known" statistic
- > (10%) comes from. Can't someone give this information, and perhaps the
- > list could discuss how accurate the source for this number is? How were

צוותי מדע ותורה

This is a specially modified

SHABBOS AMIGO SCOOTER

Designed and Authorized by

The Zomet Institute -Israel

 972-2-993-1442 • Fax: 972-2-993-1889

If the instructions supplied by The Zomet Institute are not strictly adhered to, Shabbos may be violated.

SHABBAT AMIGO IMPORTANT SAFETY NOTICE

CAUTION: While driving the Amigo in the SHABBAT mode:

1. The function of controlled speed down an incline remains the same.
2. The function of the holding brake, however, is de-activated.

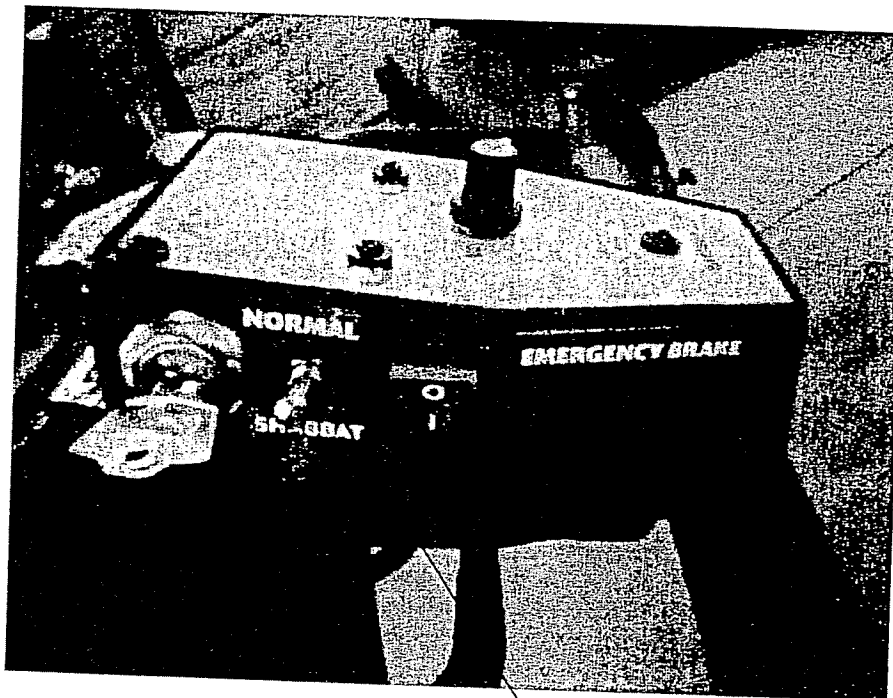
If you must stop the Amigo immediately, press "O" on the Emergency Brake Rocker Switch.

Important Notes After Making An Emergency Stop -

1. Reset the SHABBAT mode by pressing "I" on the emergency brake rocker switch.
2. Turn the SHABBAT key switch off and then on again to restart SHABBAT mode.

SHABBAT AMIGO OPERATION INFORMATION

1. There are three "types" of switches on the SHABBAT Amigo.
  - a. Key Switches – One for NORMAL mode and one for SHABBAT mode
  - b. Toggle Switch – Changes the operation of the Amigo from NORMAL to SHABBAT and back.
  - c. Rocker Switches – One for "directional changes" in SHABBAT mode and one for "emergency stopping" in SHABBAT mode.

Normal/Shabbat
Switch

2. How to operate the Amigo in NORMAL mode.
  - a. Make sure the NORMAL/SHABBAT toggle switch is in the NORMAL Position. Gently pull the toggle switch out and then move it up to set the NORMAL mode. The toggle switch is spring-loaded to prevent the Amigo from accidentally being changed into the NORMAL mode during the SHABBAT period of observance.
  - b. Turn the NORMAL key switch to the ON position. You will hear some "clicks" as the controller goes through a diagnostics check and the NORMAL battery gage LED illuminates.
  - c. The Amigo will now operate in the NORMAL mode.

Normal Key Switch,
Normal Battery gage LED,
Direction Switch for use in
Shabbat mode.

3. How to operate the Amigo in SHABBAT mode.

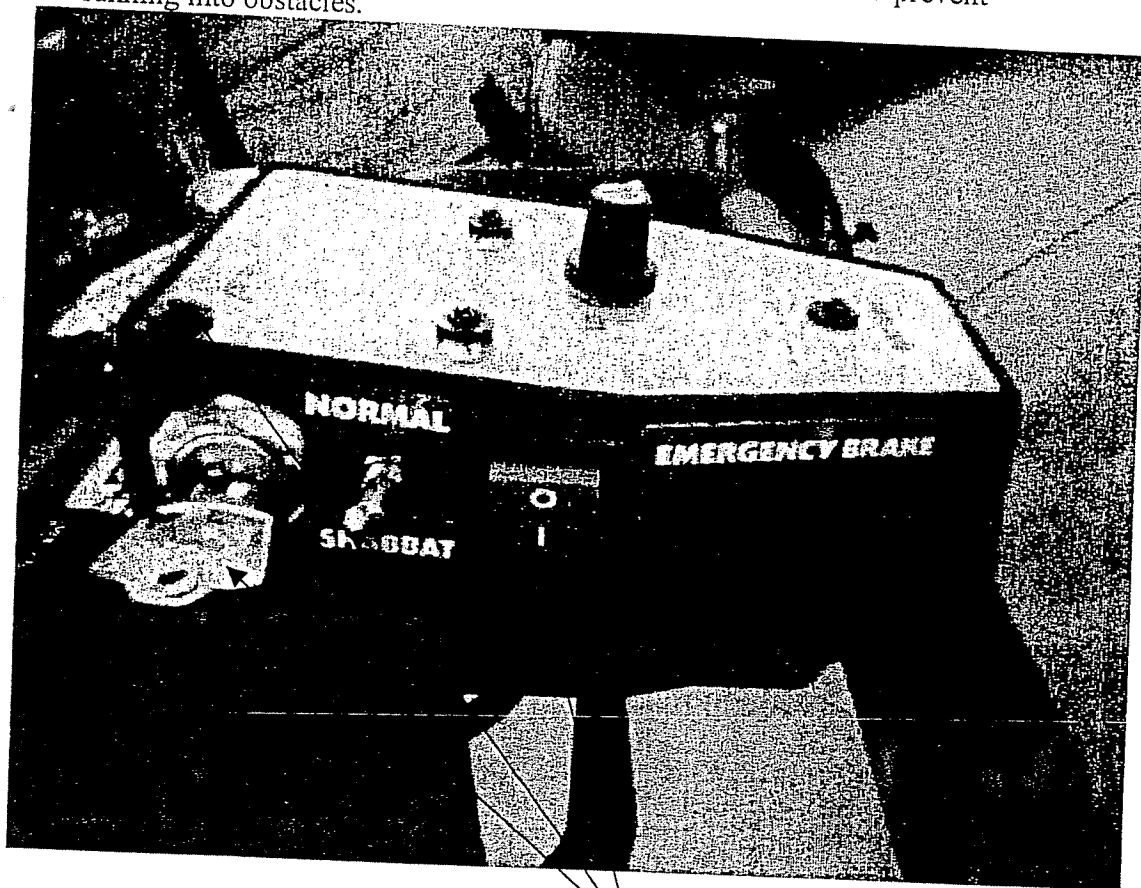
- a. Make sure the NORMAL/SHABBAT toggle switch is in the SHABBAT Position. Gently pull the toggle switch out and then move it down to set the SHABBAT mode. The toggle switch is spring-loaded to prevent the Amigo from accidentally being changed into the NORMAL mode during the SHABBAT period of observance.
- b. Turn the SHABBAT key switch to the ON position.
Note: It doesn't matter if the NORMAL key switch is left in the ON position. To reduce confusion, however, it is recommended that it be turned to the OFF position during the SHABBAT period of observance.
- c. The NORMAL battery gage LED will not illuminate. The SHABBAT LED will flash twice and after about 20 seconds, the Amigo will start to move. Respectively, the Forward/Reverse LED will illuminate in the direction you are moving.
- d. If you wish to go faster, pull on the throttle lever. In the Shabbat mode, it does not matter which direction you pull the throttle lever, because the Amigo will continue to go in the same direction.
- e. To change the direction of the Amigo, allow the throttle to be in the neutral position. Next, push the Forward/Reverse rocker switch to the opposite direction. The SHABBAT LED will flash twice and after about 20 seconds, the Amigo will start moving in that direction.
- f. If the Amigo is not to be used for a half hour or more, leave the toggle switch in the SHABBAT mode, turn the SHABBAT key switch to the OFF position and wait. The SHABBAT LED will flash twice and the Amigo will shut off within 20 seconds. To restart the Amigo, turn the SHABBAT key switch to the ON position.

g. If you must stop the Amigo immediately, press "O" on the Emergency Brake Rocker Switch.

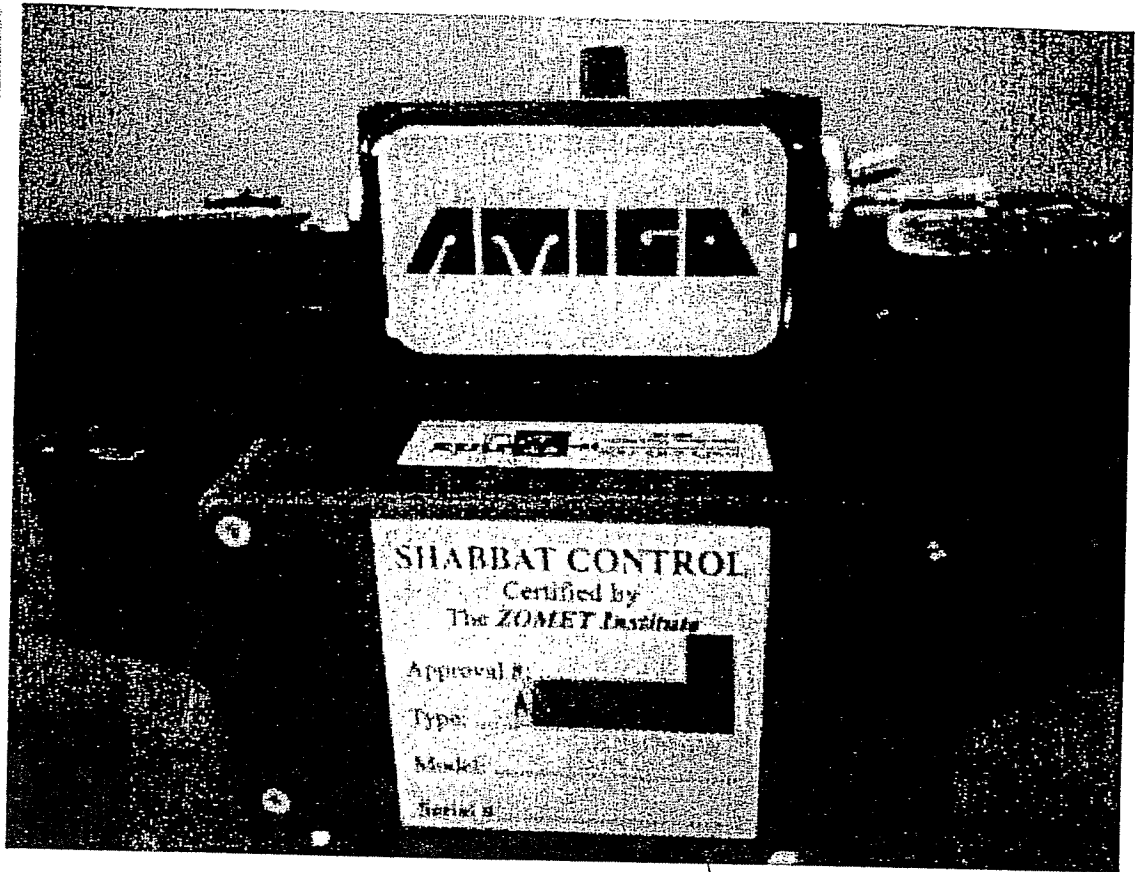
Important Notes After Making An Emergency Stop

Reset the SHABBAT mode by pressing "I" on the emergency brake rocker switch.
Turn the SHABBAT key switch off and then on again to restart SHABBAT mode.

h. It is recommended to practice driving in the SHABBAT mode to prevent running into obstacles.

Shabbat Key Switch, Emergency Brake Switch, Shabbat LED

Shabbat Control Module mounted to the front of the Amigo handle

THE SHABBAT AMIGO ELECTRIC SCOOTER

HALACHIC APPROVAL

This is to certify that Zomet's "Shabbat Control Unit" has been installed in this "AMIGO" Electric scooter Serial#: AM1007 8654.

This special arrangement permits disabled persons considering their specific circumstances to use this scooter on Shabbat and Holidays in accordance with Halacha.

Rabbi Yisroel Rozen, eng.
Director of the Zomet Institute

Inspected, certified and signed by:

Dr. Bernard Zivotofsky Phd. Electronics.

Date: 3-16-2006

INSTRUCTIONS FOR USE

Before Shabbat:

Set the NORMAL/SHABBAT switch to the **SHABBAT** position.

Note: This switch has a locking lever to prevent accidental switching to NORMAL mode during Shabbat and must be pulled out when changing position.

Use of lights, indicators and horn is not permitted on Shabbat and they are therefore disconnected.

On Shabbat:

In order to move the scooter on Shabbat, turn the key. Within twenty seconds (after two flickers of the SHABBAT light) the scooter will turn on and begin to move very slowly (provided there is no heavy load or obstruction blocking its path).

To avoid Shabbat desecration, do not press the throttle before the scooter has turned on (approximately one second after the forward or reverse light turns on).

The scooter can now be driven using the throttle.

To change direction (forward/backward) move the Shabbat directional switch and wait. The change will occur within twenty seconds (after two flickers of the SHABBAT light).

Upon reaching your destination, turn the Shabbat key and wait. The scooter will shut off within twenty seconds (after two flickers of the SHABBAT light).

To minimize Shabbat desecration, Use the emergency Shabbat brake switch only in emergencies.

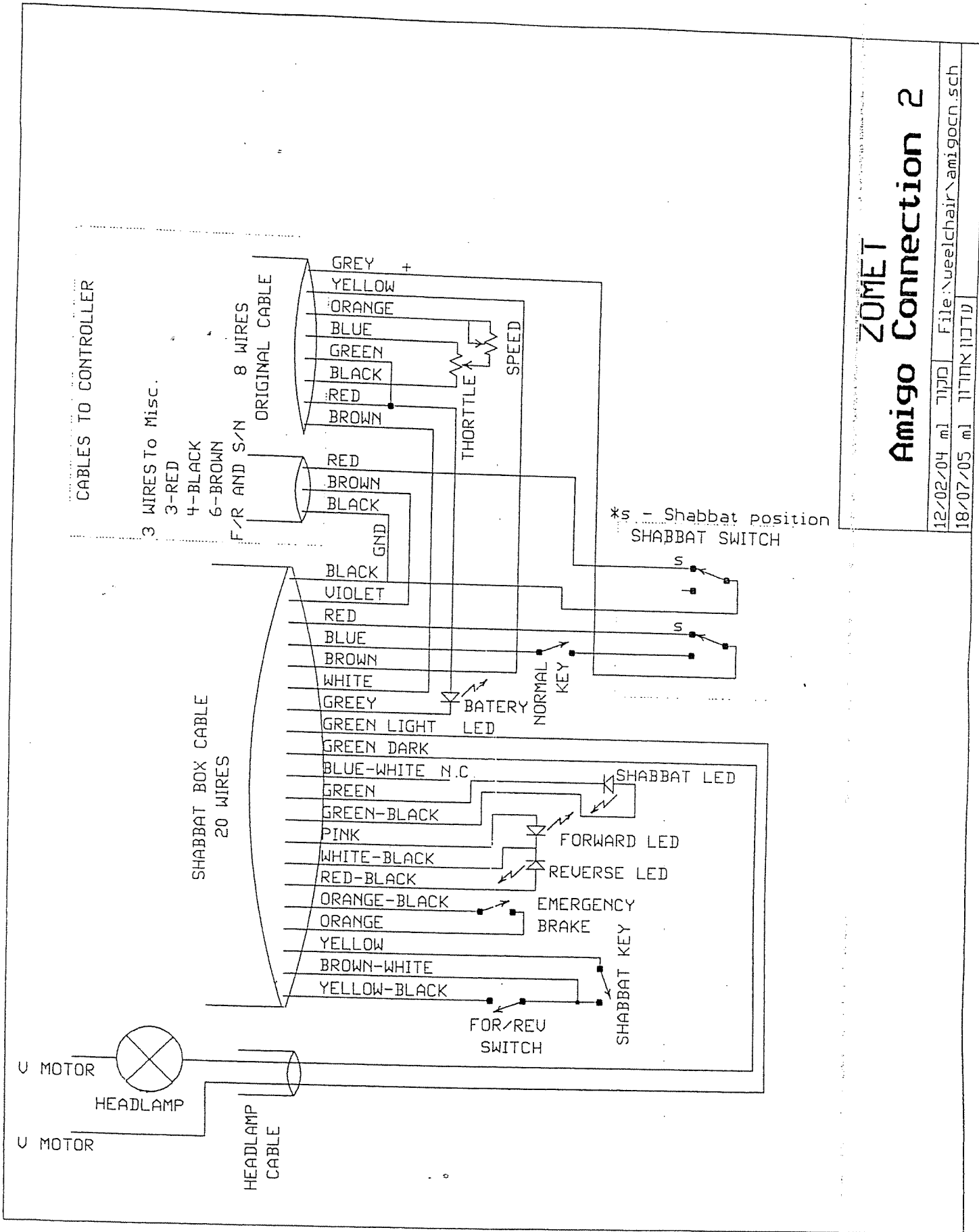
The **brake release lever** located at the rear of the scooter may be used on Shabbat in order to push the scooter, however its **position may not be changed while the scooter is turned on.**

Use of this scooter on Shabbat is only permitted in an area that has an ERUV. Please consult with local rabbinical authority in non ERUV areas.

After Shabbat:

Set the NORMAL/SHABBAT switch to the NORMAL mode and if necessary recharge the battery.

s:\technology\tecdocs\wheelchair\amigo-bernie-approval-f.rtf

ZOMET
Amigo Connection 2

12/02/04 מ' סקורד פאיל: Nueelchair\amigocon.sch
 18/07/05 מ' ערדן ארדן